

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев 1881/2015
08.12.2016. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија Снежане Андрејевић, председника већа, Бисерке Живановић и Споменке Зарић, чланова већа, у парници тужилаца АА, ББ и ВВ, свих из ..., које заступа Мирјана Прерадовић Радосављевић, адвокат из ..., против тужених "ГГ" из ..., ДД из ..., ЂЂ из ..., ЕЕ из ..., ЖЖ из ..., ЗЗ, ИИ из ..., ЈЈ из ..., КК из ... и ЛЛ из ..., које заступа Славица Николић, адвокат из ..., ради дуга, одлучујући о ревизији тужених изјављеној против пресуде Апелационог суда у Београду Гж 6003/14 од 05.05.2015. године, у седници одржаној 08.12.2016. године, донео је

П Р Е С У Д У

ОДБИЈА СЕ као неоснована ревизија тужених изјављена против пресуде Апелационог суда у Београду Гж 6003/14 од 05.05.2015. године.

Образложење

Пресудом Основног суда у Вршцу П бр. 584/13 од 02.07.2014. године, ставом првим изреке, усвојен је тужбени захтев тужилаца АА, ББ и ВВ и обавезани тужени "ГГ", ДД, ЂЂ, ЕЕ, ЖЖ, ЗЗ, ИИ, ЈЈ, КК и ЛЛ, да тужиоцу АА солидарно исплате на име дуга за испоручених 39.911 килограма меркантилног кукуруза рода 2012., износ од 738.220,00 динара са припадајућом законском затезном каматом, почев од 21.05.2013. године до исплате, тужиоцу ВВ солидарно исплате на име остатка дуга за испоручених 120.638 килограма меркантилног кукуруза рода 2012., износ од 2.095.022,47 динара, са припадајућом законском затезном каматом почев од 08.03.2013. године до исплате, као и да му испоруче количину од 185.828 килограма меркантилног кукуруза, колико је и лагеровао код туженог првог реда, а које се обавезе могу ослободити уколико тужиоцу ВВ исплате динарску противвредност 185.828 килограма меркантилног кукуруза по тржишној вредности на дан пресуђења, са припадајућом законском затезном каматом почев од пресуђења до исплате и да тужиоцу ББ солидарно испоруче 49.769 меркантилног кукуруза колико је и лагеровао код тужене првог реда, а које се обавезе могу ослободити уколико тужиоцу ББ исплате динарску противвредност 49.769

килограма меркантилног кукуруза по тржишној вредности на дан пресуђења са припадајућом законском затезном каматом почев од пресуђења до исплате. Ставом другим изреке, тужени су обавезани да тужиоцима накнаде трошкове поступка у износу од 663.426,00 динара са припадајућом законском затезном каматом почев од пресуђења до исплате.

Пресудом Апелационог суда у Београду Гж 6003/14 од 05.05.2015. године, ставом првим изреке, одбијена је као неоснована жалба тужених и потврђена пресуда Основног суда у Вршцу П 584/13 од 02.07.2014. године. Ставом другим изреке, одбијен је као неоснован захтев тужених за накнаду трошкова другостепеног поступка.

Против правноснажне другостепене пресуде тужени су благовремено изјавили ревизију због погрешне примене материјалног права.

Врховни касациони суд је испитао побијану пресуду применом члана 408. Закона о парничном поступку ("Службени гласник РС" бр. 72/11), и оценио да ревизија није основана.

У проведеном поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. Закона о парничном поступку, на коју ревизијски суд пази по службеној дужности.

Према утврђеном чињеничном стању, тужиоци су ... који су сарађивали са туженом "ГГ" где су током 2012. године лагеровали и продавали своје производе и то тужилац АА је 20.05.2013. године продао 39.911 кг меркантилног кукуруза рода 2012. године у вредности од 798.220,00 динара; тужилац ВВ је 08.03.2012. године продао и фактурисао 120.638 кг меркантилног кукуруза рода 2012. године, по цени од 22,22 динара по 1 килограму (без урачунатог ПДВ) и издао туженој "ГГ" фактуру бр. ... на износ од 2.899.022,47 динара, по којој му је "ГГ" исплатила 804.000,00 динара и остала дужна износ од 2.095.022,47 динара, као и количину од 185.828 кг меркантилног кукуруза рода 2012., који је предао на лагер код тужене задруге. Тужилац ББ је предао на лагер код тужене "ГГ" 49.769 кг меркантилног кукуруза рода 2012.године. Тужена "ГГ" нема меркантилног кукуруза на свом лагеру, нити било какве друге робе и рачун тужене је у непрекидној блокади почев од 02.10.2013. године, а сва имовина је заложена ради обезбеђења потраживања трећих лица. Тужена физичка лица, као оснивачи "ГГ" уплатили су износ од по 500,00 динара и дана 02.04.1987. године основали "ГГ", са оснивачким улогом у укупном износу од 5.000,00 динара. Скупштина тужене "ГГ" је 27.03.2013. године донела одлуку о повећању основног капитала задруге са 5.000,00 динара на износ од 197.401.700,00 динара. Оснивачи ... су тужени ДД, ЂЂ, ЕЕ, ЖЖ, ЗЗ, ИИ, ЈЈ, КК, ЛЛ, као и ЉЉ, у односу на коју је тужба повучена и то са оснивачким новчаним улозима од по 500,00 динара и неновчаним улозима од по 1.974.017,00 динара, тако да укупна вредност основног новчаног и неновчаног капитала задруге на дан 27.03.2013. године износи 197.406.700,00 динара.

Код овако утврђеног чињеничног стања правилно су нижестепени судови применили материјално право и то члан 7. Закона о задругама ("Службени лист СРЈ" бр. 41/96, 12/98...и ("Службени гласник РС" бр. 101/2005, 34/2006), важећег у време настанка потраживања тужилаца и у време пресуђења, усвајањем тужбеног захтева. Према члану 7. став 1. Закона о задругама ("Службени лист СРЈ" бр. 41/96, 12/98...и "Службени гласник РС" бр. 101/2005, 34/2006), задруга у правном промету одговара за своје обавезе свом својом имовином. Према ставу 2, за обавезе које се нису могле измирити из имовине задруге, одговарају задругари солидарно, најмање износом свог удела, ако уговором о оснивању, односно задружним правилима, није предвиђено да одговарају већим износом. Имајући у виду да задруга није тужиоцима платила за испоручени кукуруз и није вратила лагеровану робу, те да је имовина задруге заложена и рачун у блокади, правилно су тужени солидарно обавезани да тужиоцима исплате дуг и врате лагеровани кукуруз.

Неосновано се ревизијом оспорава одговорност тужених физичких лица истицањем да постојање хипотеке и блокада рачуна нису довољни за закључак да не постоји могућност наплате потраживања тужилаца из имовине ..., те да је примена правила о солидарној одговорности ... произвољна. Током поступка је на основу података Агенције за привредне регистре и извода из листа непокретности утврђено да је на покретној имовини ... установљено заложно право (околност да су нижестепени судови навели да на покретној имовини постоји хипотека, а не залога, нема значај, супротно наводима ревизије), а непокретна имовина је прешла у власништво правних лица која су имала установљену хипотеку, док је рачун тужене ... у блокади. Код таквог стања, није потребно да тужиоци претходно спроводе поступак принудне наплате, јер своја потраживања не могу наплатити из имовине којом се обезбеђује потраживање других поверилаца. Према члану 62. Закона о основама својинскоправних односа, на право залогe на покретним стварима и право залогe на правима, примењују се одредбе о залози садржане у прописима којима су уређени облигациони односи. Према члану 966. ЗОО, уговором о залози обавезује се дужник или неко трећи (залогодавац) према повериоцу (залогопримцу) да му преда неку покретну ствар на којој постоји право својине, да би се пре осталих поверилаца могао наплатити из њене вредности, ако му потраживање не буде иплаћено о доспелости, а поверилац се обавезује да примљену ствар чува и по престанку потраживања неопштећену врати залогодавцу. Имајући у виду да се залогом обезбеђује приоритетна наплата залогопримца, тужиоци не могу своје потраживање наплатити из заложених ствари. Осим тога, тужени нису поднели доказе да задруга има имовину која није заложена, односно из које се може намирити потраживање тужилаца. Зато су испуњени услови за солидарну одговорност тужених физичких лица, задругара, у смислу члана 7. став 2. Закона о задругама.

Наводи ревизије којима се истиче да се економско-финансијско вештачење није бавило висином основног капитала и чињеницом да ли је основни капитал испод висине потраживања тужилаца, немају утицаја на одлучивање јер је током

поступка на основу података Агенције за привредне регистре утврђено да укупан основни капитал задруге износи 197.401.700,00 динара, што очигледно премашује потраживање тужилаца.

Нису разматрани наводи ревизије којима се истиче да нема доказа да је одржана скупштина о повећању основног капитала задруге, да скупштина није могла бити одржана јер није било капитала који би представљао основ за такву одлуку, те да објекти који се наводе као неновчани капитал унет у задругу нису никада били у власништву тужених, јер се тим наводима оспорава утврђено чињенично стање, што у поступку по ревизији није дозвољено, по члану 407. Закона о парничном поступку. Висина основног капитала утврђена је на основу података Агенције за привредне регистре Републике Србије и на основу Одлуке о повећању оснивачког капитала, а тужени током поступка нису доказали да су подаци из Агенције и Одлуке о повећању оснивачког капитала неистинити, односно нису оспорили веродостојност ових података.

Из наведених разлога, применом члана 414. ЗПП одлучено је као у изреци.

**Председник већа-судија
Снежана Андрејевић,с.р.**

**За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић**